

مسجد جامع زواره اردستان

بنای مسجد جامع زواره در بخش مرکزی زواره، در 15 کیلومتری شمال خاوری اردستان واقع شده و با توجه به مدارک موجود، اولین مسجد چهار ایوانی ایران است که در دوره سلجوقی ساخته شده و اصالت خود را به نحو شایسته‌ای محفوظ داشته است. این مسجد به وسعت حدود 1200 مترمربع با مصالح آجر و سنگ و گچ و خاک و با نقشه چهار ایوانی و طرح مستطیلشکل ساخته شده و مشتمل بر صحن چهار گوش، ایوان‌های چهارگانه، گنبدخانه، شبستان، رواق، سردر، مناره، محراب گچبری نفیس و کتیبه‌هایی زیباست. سطح مسجد حدود یک متر از زمین‌های اطراف مرتفع‌تر و دارای دو سردر ورودی مزین به آجرکاری و طاق نماهای درخور توجه در ضلع خاوری و باختری است.

از این ورودی‌ها می‌توان وارد فضای طاق دار و سپس صحن مسجد شد. صحن مسجد به ابعاد 18x5/16 متر در چهار طرف دارای ایوان و دهانه‌های طاق دار است. کف صحن با آجر و سنگ فرش شده است. بر پیشانی نمای صحن، کتیبه بنایمسجد را به خط کوفی و با آجر تراش به صورت سرتاسری نوشته‌اند که متأسفانه بخش عمده‌آن از بین رفته است. با توجه به ریختگی‌های موجود به یقین نمی‌توان از بانی و سالتاریخ آن سخن گفت، اما به نظر آندره گدار با توجه به موقعیت قرارگیری حروف تاریخی، تاریخ بنا نمی‌تواند جز (530 هـ. ق) باشد. همچنین با توجه به مشابهت بسیار اینمسجد با مسجد جامع اردستان و هم زمانی تقریبی آنها و وجود کلمه «احمد» در کتیبهجامع زواره، به احتمال زیاد، بانی آن همان بانی مسجد جامع اردستان (ابوطاهر بنغالی) بوده است.

